

neko drobno lisičko, in da bi bi starašina pri tem opravilu, kar bilo res, in tudi nikdar ne bode vedno bil, in tudi zanaprej bodem iskreni prijatelj le takim slovenskim časnikom, kateri pridejo iz krščanskega domoljubnega peresa, kakor je n. pr. „Slov. Gospodar“, kateri list uže čitam 5 let, in še nikdar mi ni kaj nepovoljnega donesel, vže vselej komaj pričakujem nedelje, da list na pošti dobim, iz katerega izvem kar se po naši mili domovini godi, kakor tudi po drugih delih sveta. Toraj Vam gospod dopisnik iz Stavenšinjec svetujem, pišite vselej le to, kar bode te znali, da je gotovo resnično, tedaj Vam besedice „bojda“ ne bode treba rabiti.

Ivan Duh.

Od sv. Urbana pri Ptujih. (Požar.) Ko je leto 1882 že slovo jemalo, so se še na dveh krajih v sv. Urbanski fari prav velike nesreče prigodile. Na den sv. Janeza ob 1/2 6. zjutraj je zgorelo pohištvo Antona Rašl-na po domače Županovi v Janeževcih. Mož je ravno odšel iz doma, ljudi ni bilo kmalo dovolj na pomoč, in zgorela je krava, telica in dve svinji. Še veliko nevarnejši požar pa je bil na starega leta den ravno pri cerkvi sv. Urbana. Ob 1/4 6. zjutraj se je vnelo po nekaki še dozdej neznani nesreči pohištvo udove Terezije Muršec, ter je v kratkem popolnoma pogorelo. Ogenj je tudi pokončal sosedni hram udove Bezjak. Hiša gospoda Franca Simoniča je bila v veliki nevarnosti; le velika obramba je hram obvarovala pred pokončanjem, čeravno je škoda zdatna, ker je plamen sosednjega hrama pokončal okna in duri. Na srečo je bilo že veliko ljudi zbranih k službi božji, kateri so hitro na pomoč hiteli. Take nesreče so tem večje, ker o tem času požar ne pokonča samo pohištva, temuč tudi ves živež za ljudi in živali. Ljudje bodite pazljivi!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor začne 15. t. m. zborovati in je zlegano od liberalcev, da bode letos razpuščen ter nove volitve razpisane. Ta želja se jim ne izpolni. Marveč državni zbor bode še letos celo leto in drugo do polovice zboroval. Med tem sklene še marsikaj ljudstvu v korist in prenaredi na Českem kupčijske zbornice tako, da bodo Čehi pridobili najmanj 4 sedeže. Slovani v Šlezkem se močno prebujajo. Prajzi so mislili skoz Šlezijo in Moravsko napraviti nemšk most do Dunaja pa se jim ne posreči. Šlezicianje tirjajo popolno jednakopravnost, materinski jezik v ljudskih šolah, slovansko učiteljišče in gimnazijo. — V gospodsko zbornico bode baje tudi tržaški c. k. namestnik Depretis pozvan in česki kanonik Stule. — Za nesrečno Tirolsko so nabrali 639.329 fl. Za Koroško po vlada namerava nekaj več sto-

da se popravi struga Dravi in Zili. — V še ni boljše, lahoni so drzni kakor poprej, ker so pri volitvi za mestni zastop zopet zmagali. Dokler bode Depretis tam ne bode drugače. Ogerski državni zbor v Budimpešti začne delati postavo zoper oderuhe ali lihvarje; to je silno potrebno; Medžimurje so Magjari vzeli Hrvatom in podredili ogerskemu ministerstvu, sedaj hočejo ta lepi kos zemlje odcepiti še od Zagrebske nadškofije. — Starčević in nekaj dijakov njegove stranke je v Pariz telegrafiralo in najavilo svojo žalost o smrti Gambettovej; jednako delali so tudi Mladočehi. — Fml. Jovanović je baje v Zadru ukazal, da c. k. namestnija dalmatinska ne sprejema ne italijanskih pa ne slovanskih vlog, ampak samo nemške. To bode vse prebivalstvo razjarilo, ker Nemcev tam sploh ni.

Vnanje države. Francozom je smrt vzela dva moža, na katera so se mnogo zanašali, če bi se z Nemčijo kedaj zgrabili. Pokopali so Gambetto in najboljšega generala, slavnega Chanzija. Obadva sta naglo in nepričakovano smrt storila. Pravijo, da Bismarku celó smrt pomaga. — Revščina in nesreča vsled povodnji na Nemškem mora uže velika biti, ker je celo nemški cesar v svojo mošnjo segnul in 600.000 mark t. j. 300.000 fl. revežem daroval, kar sicer ni njegova navada. — Italijani še vedno razsajajo zoper nas, ker smo Oberdanka obesili. V Rimu je nek krojač v grofa Paara, ki je naš poslanik pri papeži, kamen pognal, ko se je ta od sv. očeta peljal domov, in drug capin je v grof Paarovo palačo 4krat iz revolverja ustrelil pa sreča, da ni nikogar zadel. Podobno rogovilijo zoper Avstrijance po vseh mestih. — Tripol bi Italijani Turkom radi vzeli in iščejo preprirov, jihov konzul je toraj hotel v trdnjavo brez vstopnice pa je bil od straže zadržan; jezen vzame bič in pretepe vojaka; turški sultan tirja sedaj od italijanske vlade zadostenja. — Srbski kralj je ukazal zlate kovati, ki bodo imenovani Milandor, kakor so Francozi imeli Napoleondore (zlati Milan, zlati Napoleoni). — Rusi zbirajo vojakov okolo Karsa in Batuma, da udarijo v Armenijo, kder so ljudje s turškim nasilstvom hudo nezadovoljni.

Za poduk in kratek čas.

Ženitvanski obredi.

(V okolici Slovensko-bistriški.)

Kedar se samci ali samice hočejo ženiti, pošljejo kakega zgovornega moža kako sredo ali saboto svatovat zgodaj v jutru. Ko v hišo stopi, pozdravi domače s starim krščanskim pozdravom, rekoč: „Hvaljen bodi Jezus Kristus; dobro jutro vam Bog daj. Oglasil sem se danes pri vas. Zvedel sem, da imate za prodati ru-

meno pšenico pa pitane voličke. — Bodemo o teh rečeh nekoliko pogovarjali in če mogoče in nam vsem povoljno, tudi porazumeli. Pot hoče zvedeti od starišev ali oskrbnikov samca (samice), če dovolijo in če sam (sama) hoče prostovoljno se zaročiti.

Če dobi povoljni odgovor, pride ta mož (starašina) s prihodnjim zaročencem, da se porazumejo in zaroko imajo pozno zvečer. Ženih in nevesta sežeta si v roke, starašina jima v znamenje stanovitne volje z glažekom vina po rokah polije z besedami: Bog daj srečo i. t. d. Tedaj pa fanti zunaj pod okni zajuckajo ali zavriskajo po trikrat.

Potem imajo priprave za gostovanje. Grejo tudi h notarju juterne delat. Ko nastopi predvečer, pridejo godci na dom ženiha in — če je moč — tudi neveste, da zagodejo „kranclpint“. Zgodnjo jutro že pride starašina z ženihom in družbo pred vrata doma nevestinega in začne klicati:

„Hvaljen bodi Jezus Kristus, dobro jutro nam vsem Bog daj; Bog bodi z nami in z našim duhom. Podali smo se danes — pred zorom — na to pot, kakor nekdanj mladi Tobija. Bil je ta zelo bogaboječ mladenič. Zato mu je Bog poslal svojega arhangela Rafaela za varha, vodjo in govornika. Tako sem tudi jaz prišel s tem mladenčem in to družbo pred vrata vaše poštene hiše in kličem: (prvemu), da si morebiti prebirate rumeno pšenico ali zlate, pustite to vse na stran in dajte nam tak odgovor, da bodemo tako veseli in zadovoljni, kakor sta bila stari in mladi Tobija. Sedaj godci k prvemu zagodejo.

Ko se je mladi Tobija vrnil proti domu svojega očeta, peljal je s seboj Saro, zalo Raguclovo hčer, in nosil dolžno pismo, tudi ribji žolč, s katerim je doma svojemu slepemu očetu pogled odprl. Obravnal je vse to sv. arhangel Rafael.

Da bi se podobni naš namen dosegel, kličem h drugemu: da si morebiti obranavate te ali one opravke, kakor družino h molitvi, potem h opravkom opominjate, pustite to zdaj vse na stran, in dajte nam tak odgovor, da bodemo tako veseli, kakor so bili Izraelci, ko jih je Mojzes iz pod oblasti kralja Faraona s čudeži odpeljal in rešil, ko jih je skoz rudeče morje prepeljal, ko so bili v puščavi z mano nahranjeni in zdravo vodo napojeni, najbolje pa, ko so bili tako čudovito v oblubljenem deželu vpeljani. Sedaj godci zagodejo k drugemu.

Kakor sta bila Marija in Jožef in vsi pobožni svatje na ženitnini v Kani na Galilejskem čudodelnega Jezusa veseli, ko jim je prvi veliki čudež storil, ter z vodo napolnjene kamnate vrče v vino spremenil, tako bodemo tudi mi zadovoljni in veseli, če nam bodete dovolili ta naš namen doseči.

h tretjemu: hišni oče — gospodar — starašina, da si morebiti imata potrebni opravkov, pa bodite toliko blage volje, in nam dajte tak odgovor, da bodemo tako zadovoljni in veseli, kakor je bila sveta družina: Jezus, Marija in Jožef s pobožnimi svati na ženitnini v Kani na Galilejskem. Godci zagodejo k tretjemu.

Potem notrajni starašina vpraša zvonajnega, i kakšen odgovor želita od nas?

Zunajni starašina odgovori: hodila sva s tem mladenčem pred 14 dnevi tukaj, in videla v vašem vrtu mnogo zalih in dišečih rožič (cvetlic), pa ena se mu je najbolje dopadla, ponižnega in čednega duha kot vijolica, obdarjena s kršanskimi čednosti in vednosti, to želimo od vas, hišni oče, gospodar in oče starašina, da bi vam bila blaga volja, jo nam izročiti, v znamenje sreče in blagovolnosti z glažkom vina in rožmarinom v roki.

Tedaj notrajni vrata odprejo in potisnejo vun kakšno našemano baburo, katero zunajni starašina godcem izroči in reče:

Dobra je ta, pa še za drugo se priporočimo.

Potem pošljejo drugo žensko vun. Zunajni starašina jo v svojo družbo vzame in še nagovarja za drugo.

Potem pripeljajo vun „krancljunfravo“. Starašina se zahvali za njo, in izroči „prautfürerju“.

Potem še zopet nagovarja in zdaj se vrata odprejo in stopi vun nevesta, z glažkom vina in rožmarinom v roki, in da glaž vina ženihi. Ženih vino okusi, ga da starašini, starašina pa s tem glažkom vina tako napije in nagovori: napijem najpoprej na slavo in čast trojedinemu Bogu — na čast preblagi Mariji Devici, vsem zvoljenim svetnikom božjim v nebesih, na stanovitno srečo, zdravje in blagi stan našima ženihi nevesti, da bi živela v vedni sreči, zdravji in zadovoljnosti do sivoglave starosti, in milosti božji zdaj v življenji in poznej po smrti.

Napijem tudi celej našej družbi (kompaniji), da bi bili vsi enkrat po smrti povabljeni na ženitovanje pred tron božjega jagnjeta, da bi z Marijo in vsemi izvoljenimi Boga čestili na večne čase.

Potem grejo sprejeti od očeta hišnega gospodarja v hišo, in so pri zajutruku, potem spremijo ženiha in nevesto v cerkev k poroki. V cerkvi so najbolje primerne knjige „Mnemosinon Slavicum in Drobtinice, kder se najdejo primerne pesmi itd. (Konec prih.)

Smešnica 2. V bližnjem Prekmurskem je peljal nek kmet občinskega notara, rihtarja in še sirotinskega „tutora“ po nekem opravilu k sodniji, in ko drdrajo vedno po jedni vesi, je mnogo veških otrok začelo za njimi bežati, in se jim za voz loviti. Kmet to zapazivši, se jezen